Escolta
Plantem les bases,
sembrem futur

EDUCACIÓ NO FORMAL ADOLESCENTS

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

sed
Solidaridad | Educación | Desarrollo

FUNDACIÓN EDELVIVES · prodade yanapay · proide · PROCLADE FUNDACIÓN · proideba · SEL La Salle France

PROYDE PROEGA · PROYDE · EDIFICANDO La Salle Maravillas · La Salle FOUNDATION · SOPRO · La Salle International Foundation

INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

Amb les activitats que es proposen en aquesta campanya es pretén donar a conèixer els Objectius de Desenvolupament Sostenible proposats per l'ONU i, en concret aquest curs, ens centrarem en dos d'ells relacionats amb la cura del nostre planeta. D'aquesta manera aquest any parlarem específicament de l'ODS 13: "Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes", i l'ODS 7: "Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna", que tenen com a fi primordial combatre dos dels problemes més urgents als quals s'enfronta el nostre planeta en l'actualitat: l'escalfament global, amb la seva conseqüència immediata i ineludible del canvi climàtic, d'una banda, i la utilització desmesurada d'energies fòssils, molt contaminants i abocades tard o d'hora a esgotar-se, per un altra.

Així mateix, amb aquests materials es cerca crear unes eines d'aprenentatge que fomentin una ciutadania activa i, en aquest cas, uns joves actius que, a partir de la informació que rebin i una breu reflexió, siguin capaços de dur a terme les seves pròpies accions en pro d'una millor cura del planeta i en la construcció d'una societat, més justa i equitativa.

OBJECTIU GENERAL

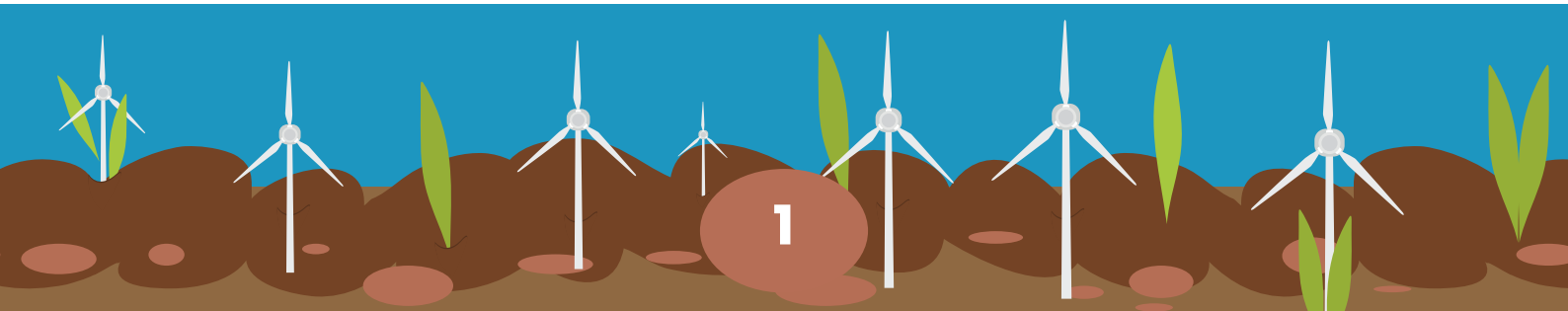
Sensibilitzar i motivar sobre la necessitat de promoure i propiciar un coneixement i compromís conscient entre els joves sobre la cura del Medi Ambient com a fi per aconseguir un món més sostenible per a tots els països del món.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Conèixer la importància que té la cura conscient del medi ambient en el nostre dia a dia.

Manifestar, amb el nostre coneixement i compromís, l'aposta per la conservació del nostre planeta i els seus recursos naturals i energètics, i potenciar la nostra responsabilitat compartida en la seva cura.

Reflexionar sobre la necessitat de realitzar accions concretes com ara el reciclatge, la reutilització i l'ús sostenible dels recursos.

Identificar igualment altres accions que els joves puguin realitzar i es puguin comprometre amb elles, de forma individual i col·lectiva, així com difondre-les en el seu entorn proper.

TEMPORALITZACIÓ

- 1 sessió (50 minuts + 10 minuts vídeo campanya)

MATERIAL NECESSARI

- Ordinadors amb accés a Internet.
- Dispositius mòbils.
- Bolígrafs i paper.
- Retoladors.
- Annex I imprès.
- Anexo I impreso.

METODOLOGIA

La sessió es presenta organitzada en tres fases, que pretenen cobrir els tres aspectes del procés que es vol fomentar: oferir informació sobre la realitat, fomentar una reflexió conscient i motivar l'acció. En aquest cas, per intentar que els joves es converteixin en els protagonistes del seu aprenentatge, es proposa que siguin ells/es mateixos/es qui, un cop coneguda la realitat sobre la qual es vol treballar, puguin "investigar", a través de la guia que proporcionen aquests materials, sobre els aspectes en els que vulguin aprofundir, cosa que, finalment, els ajudarà a difondre en el seu entorn les seves propostes d'acció.

ACTIVITAT 0. VÍDEO DE LA CAMPANYA

Temps estimat: 10 minuts afegits.

Com en anys anteriors es fa una proposta: començar les activitats visionant el vídeo de la campanya d'aquest any, perquè els joves comencin entenent el conjunt d'activitats i dinàmiques que duran a terme i, sobretot, perquè aquest vídeo els ajudi a entendre millor alguns dels seus conceptes clau.

Després de veure el vídeo, es tracta que reflexionin sobre els diversos temes que en ell es tracten: canvi climàtic, escalfament global, empremta ecològica, eficiència energètica, energies renovables, efecte hivernacle, etc.

Després de veure el vídeo es pot dividir els participants de l'activitat per grups i que debatin el que més els ha cridat l'atenció:

- Què ens ha semblat el vídeo?
- Com ens hem sentit en veure'l?
- Pensem i sentim ara de diferent manera sobre algun dels temes exposats?

ACTIVITAT 1: ENS APROPEM A LA REALITAT DELS ODS 7 I 13

TEMPS ESTIMAT: 20 minuts

Gràcies al Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic sabem el següent (tal com ve plasmat al web de l'ONU):

- Entre 1880 i 2012, la temperatura mitjana mundial va augmentar 0,85 graus centígrads. Per cada grau que augmenta la temperatura, la producció de cereals es redueix un 5% aproximadament.

- Entre 1901 i 2010, el nivell mitjà de la mar va augmentar 19 cm, ja que els oceans es van expandir a causa de l'escalfament i a el desglaç. Es preveu una elevació mitjana de el nivell de la mar d'entre 24 i 30 cm per 2065 i entre 40 i 63 cm per 2100.

- Donada l'actual concentració i les contínues emissions de gasos d'efecte hivernacle, és probable que a finals de segle l'increment de la temperatura global superi els 1,5 graus centígrads.

- Les emissions mundials de diòxid de carboni (CO2) han augmentat gairebé un 50% des de 1990. Entre 2000 i 2010 es va produir un increment de les emissions més gran que en les tres dècades anteriors.

Font: https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/climate-change-2/

Per la seva banda respecte a l'ODS 7, les Nacions Unides ens ofereixen les següents dades:

- El 13% de la població mundial encara no té accés a l'electricitat.

- 3000 milions de persones depenen de la fusta, el carbó, el carbó vegetal o les deixalles d'origen animal per cuinar i escalfar el menjar.

- L'energia és el factor que contribueix principalment al canvi climàtic i representa al voltant del 60% de totes les emissions mundials de gasos d'efecte hivernacle.

- La contaminació de l'aire en locals tancats a causa de l'ús de combustibles per a l'energia domèstica va causar 4,3 milions de morts el 2012, 6 de cada 10 d'aquestes van ser dones i nines.

- El 2015, el 17,5% del consum final d'energia va ser d'energies renovables.

Font: https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/energy/

Després de llegir totes les dades anteriors, plantejarem al grup la següent pregunta: Per què creus que es van fixar els objectius 13 i 7?

Ara dividirem els participants en 4 grups, dos tractaran l'ODS 13 i dos el ODS 7.

Al grup 1 se li donarà la següent informació perquè la pugui treballar:

L'OBJECTIU 13, ACCIÓ PEL CLIMA, INCLOU LES SEGÜENTS METES:

13.1 Enfortir la resiliència i la capacitat d'adaptació als riscos relacionats amb el clima i els desastres naturals en tots els països.

13.2 Incorporar mesures relatives al canvi climàtic en les polítiques, estratègies i plans nacionals.

13.3 Millorar l'educació, la sensibilització i la capacitat humana i institucional respecte de la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació a ell, la reducció dels seus efectes i l'alerta primerenca.

13.a Complir el compromís dels països desenvolupats que són parts en la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic d'aconseguir per a l'any 2020 l'objectiu de mobilitzar conjuntament 100.000 milions de dòlars anuals procedents de totes les fonts per tal d'atendre les necessitats dels països en desenvolupament respecte de l'adopció de mesures concretes de mitigació i la transparència de la seva aplicació, i posar en ple funcionament el Fons Verd per al Clima capitalitzant-lo el més aviat possible.

13.b Promoure mecanismes per augmentar la capacitat per a la planificació i gestió eficaços en relació amb el canvi climàtic en els països menys avançats i els petits Estats insulars en desenvolupament, fent particular èmfasi en les dones, els joves i les comunitats locals i marginades.

En base a l'objectiu de desenvolupament 13 i a les seves diferents metes, heu de fer una petita investigació que cobreixi els següents aspectes: quins objectius es volen complir, quines mesures ja s'han posat en marxa, com anem a Espanya respecte a l'objectiu 13 i quines propostes se us ocorren. Seria interessant que a més d'investigar puguin aportar alguna notícia que trobin que exemplifiqui la situació d'Espanya, per exemple i, també, que cerquin iniciatives que joves de tot el món estan duent per treballar per aquest objectiu.

Podeu consultar la següent pàgina (https://sdgindex.org/reports/sustainable-development-report-2020/) per conèixer l'avanç per països d'aquest objectiu, però els convidarem abans que cerquin pels seus propis mitjans, sobretot notícies i iniciatives juvenils mundials.

Igualment, al grup 2 se li donarà la següent informació perquè pugui treballar amb ella:

L'OBJECTIU 7, ENERGIA ASSEQUIBLE I NO CONTAMINANT, INCLOU LES SEGÜENTS METES:

7.1 D'aquí a 2030, garantir l'accés universal a serveis energètics assequibles, fiables i moderns.

7.2 D'aquí a 2030, augmentar considerablement la proporció d'energia renovable en el conjunt de fonts energètiques.

7.3 D'aquí a 2030, duplicar la taxa mundial de millora de l'eficiència energètica.

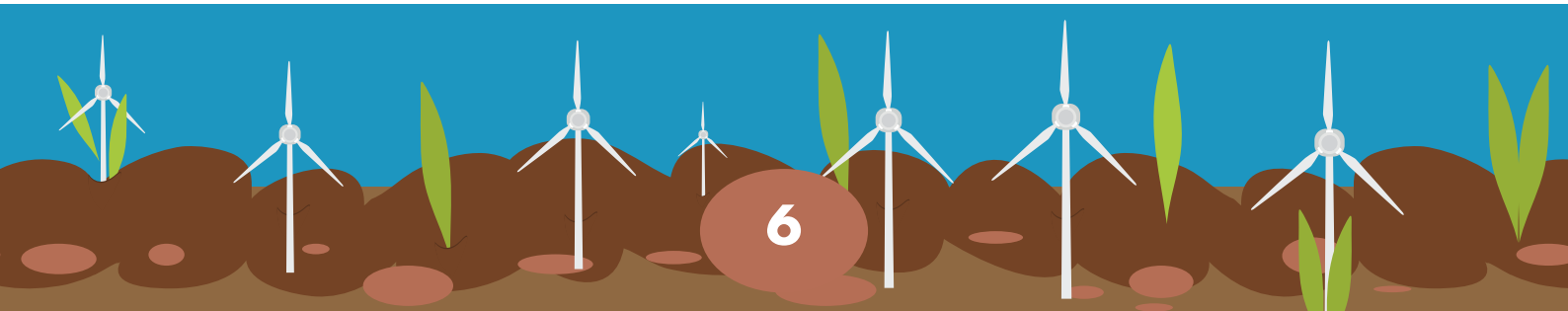
7a D'aquí a 2030, augmentar la cooperació internacional per facilitar l'accés a la investigació i la tecnologia relatives a l'energia neta, incloses les fonts renovables, l'eficiència energètica i les tecnologies avançades i menys contaminants de combustibles fòssils, i promoure la inversió en infraestructura energètica i tecnologies netes.

7b D'aquí a 2030, ampliar la infraestructura i millorar la tecnologia per donar serveis energètics moderns i sostenibles per a tots als països en desenvolupament, en particular els països menys avançats, els petits Estats insulars en desenvolupament i els països en desenvolupament sense litoral , d'acord amb els seus respectius programes de suport.

En base a l'objectiu de desenvolupament 7 i a les seves diferents metes, hauran de fer, igual que el grup anterior, una petita investigació que cobreixi els següents aspectes: quins objectius es volen complir, quines mesures ja s'han posat en marxa, com anem a Espanya pel que fa a l'objectiu 7 i quines propostes se us ocorren. Seria interessant que a part d'investigar puguin aportar alguna notícia que trobin que exemplifiqui la situació d'Espanya, per exemple i també, que cerquin iniciatives que joves de tot el món estan duent per treballar en aquest objectiu.

Poden consultar la següent pàgina (https://sdgindex.org/reports/sustainable-development-report-2020/) per conèixer l'avanç per països d'aquest objectiu, però els convidarem abans que cerquin pels seus propis mitjans, sobretot notícies i iniciatives juvenils mundials.

Després, cada grup presentarà la seva investigació breument davant la resta de la classe. Així mateix es buscarà que manifestin la seva implicació dient si els agradaria ser protagonistes d'alguna iniciativa juvenil com les que han pogut anar trobant.

ACTIVITAT 2: LA NOSTRA POSICIÓ RESPECTE EL CANVI CLIMÀTIC

TEMPS ESTIMAT: 20 minuts.

S'explicarà a l'alumnat que l'objectiu de l'activitat consisteix a aprendre els uns dels altres, mitjançant l'intercanvi d'experiències, coneixements i sentiments personals en matèria de canvi climàtic.

Els alumnes i les alumnes ja han vist en aquest moment el vídeo breu de la campanya en què s'exposen les definicions i dades més rellevants sobre els ODS 13 i 7 i la seva relació amb el Canvi Climàtic, i també ja han aprofundit sobre ells gràcies a l' activitat anterior, de manera que ha arribat el moment de "moure's".

Per a això, se'ls convidarà que es moguin per l'aula i cerquin a algú capaç de respondre a una d'una de les preguntes de l'Annex I (se'ls repartiran les preguntes en un paper que podran fer servir per escriure). Escriuran el seu nom a la banda de la pregunta i li faran una o dues preguntes més, responent a la vegada a les que els faci el company o companya.

Abans de començar, s'explicarà al grup que només poden obtenir una resposta positiva de cada persona. Els alumnes han d'anar desplaçant-se per completar el full amb les respostes que les altres persones els ofereixin, però cal indicar-los que no han córrer sinó que han d'anar a poc a poc.

Al final es posaran en comú les respostes, a través del següent debat guiat:

- Vas aprendre alguna cosa d'algú que realment et sorprengués?
- Vas comprovar si tenies actituds o et preocupaven coses similars a les d'altres alumnes?
- Quines?
- Vas participar en alguna discussió? Sobre quin tema?
- T'ha faltat alguna pregunta?

Per concloure la classe, els / les alumnes / as resumiran breument les impressions comuns sobre el canvi climàtic i cercaran un compromís. Per això, s'ajudaran de la següent activitat.

ACTIVITAT 3: NOSALTRES CERQUEM SOLUCIONS

TEMPS ESTIMAT: 10 minuts.

Fins ara hem vist quins són els problemes del món i com des dels Objectius de Desenvolupament Sostenible ODS 13 i 7 els intenten pal·liar en les seves temàtiques concretes. Però després de l'exercici anterior els i les joves han vist que tot això té molt a veure amb "nosaltres", amb les nostres vides, amb el nostre dia a dia.

Es demana a cada un i cada una dels / de les participants que creï un avió de paper i que triïn un dels ODS i col·loquin el nombre a l'avió. Posteriorment hauran d'escriure dins l'avió una idea que els acosti a aconseguir l'objectiu indicat.

Passats uns minuts, el professor anuncia: 'Els avions amb les nostres idees volen'. Els i les alumnes han de llançar els seus avions, capturar un altre avió i pensar una idea diferent de la que ja apareix escrita per aconseguir l'objectiu associat a aquest avió. Se suggereix fer l'activitat amb música.

Després de diversos llançaments, s'apaga la música i es demana a cada participant que llegeixi en veu alta l'objectiu i les propostes que apareixen a l'avió amb el que s'ha quedat.

L'objectiu final podria ser triar una de les propostes assumible per tots els i les alumnes. És a dir, que tot el grup assumís un compromís final respecte a com fer realitat en el seu entorn els ODS 13 i 7.

ANNEX I. TROBA A ALGÚ QUE:

1. Hagi sentit parlar del canvi climàtic.
2. Hagi participat en manifestacions o en accions en favor de la cura de l'entorn.
3. Està preocupat pel que pot aportar-nos el futur.
4. Hagi sentit parlar del consum sostenible d'energia o d'aigua.
5. Sap el que són les 8 R's de decreixement. (Tríptic campanya)
6. Recicla a casa.
7. Reutilitzen objectes amb freqüència per evitar rebutjar- los abans d'hora.
8. Malgasta energia o aigua amb freqüència.
9. Fa servir (la teva família) el cotxe amb freqüència.
10. No consumeix productes de proximitat.
11. Sí consumeix productes de proximitat.
12. No està segur de conèixer la diferència entre clima i temps meteorològic.
13. Té la impressió que el ritme normal de les estacions està canviant.
14. Coneix a persones que han hagut de mudar-se a causa dels efectes del canvi climàtic.
15. Creu que el canvi climàtic és culpa de les nacions més desenvolupades.
16. Creu que el canvi climàtic no és tan greu.
17. Ha vist els efectes del canvi climàtic al lloc on viu o en algun lloc que hagi visitat.
18. Ha sentit o ha llegit sobre prediccions terribles en matèria de canvi climàtic.
19. Sap alguna cosa d'espècies que s'han extingit a causa del canvi climàtic.
20. Creu que els seus fills no podran viure de la mateixa manera que ell / ella ho ha fet.

AVALUACIÓ

En cas de voler avaluar aquesta activitat, proposem que s'observi la participació i implicació de l'alumne/a a partir d'aquests tres ítems:

ÍTEMS	EX	N	B	S	I
El comportament ha estat adequat tant individualment com en grup cooperatiu?	☐	☐	☐	☐	☐
Ha mostrat interès en les activitats?	☐	☐	☐	☐	☐
S'ha implicat en les activitats?	☐	☐	☐	☐	☐

